ԺԱ. ՏԱՐԻ 3031 ԹՈՒԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4 ԱՐԵԳ 4386 12 ՄԱՐՏ 1894 17 ՐԱՄԱԶԱՆ 1311 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԼՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՎԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه اداره‌سی غزته‌سی آره‌وك اوده‌طه‌سی

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՎԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան 150
» » Վեցամսեայ 75
» » Եռամսեայ 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան 56
» » Վեցամսեայ 28
Ընտիր թղթի վրայ տարեկան տարբեր Յարեւելեան Օճախ Ոսկի 2
Դիմառնոց թղթատարի ծախքը տարեկան Դրուշ 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12/24 ՄԱՐՏ, 1894

Տեսնական հարցեր

ՄԵՐ ԱԶԳԵՊԱՆՔԻ ԵՒ ԴԻՆԵԳՈՐԾՔԻ ԵՒ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Ի՞նչ պիտի ըլլան մեր այգիներ և անոնց չամիչներն։ Ո՞վ պիտի դնէ մեր գինիներն։— Ընդհանուր հարցում մ'է այս մեր գինեւէտ և այգեչատ գաւառներուն մէջ։

—Երբեք այգեկութքի մը ներկայ գտնուած ունի՞ք։ Երբեք գործակցած եք գինի կոխելու ոտքով, կամ հիմնական ճնշիչ մեքենայներով։ Ամենէն աւելը ողկոյզներն անօթի փորնց ուտելով, կամ հագիւ վայրկենէ մ'ի վեր գամուած քաղցուն (չէյն) խմելով այնքան կը հրճուիք կը զգլխիք որ կ'ենթադրեք թէ Էրէ՛ն արհեստն է գինեգործութիւնն, և զբաղումներու ամենէն բանաստեղծականն այգեպանութիւնն է։ Ո՞րն է, կ'ըսեք, այն գործն յորում աղուոր օդ, պատուական ընկերի, քաջողջ մարդանք և չահաւէտ առուտուր այս աստիճան ձեռք ձեռքի կուգան իրարու հետ օրքան այգեգործութեան մէջ։

Աւա՛ղ, եթէ հիմակ այցելէք այն այգիներուն, նոյն բանաստեղծութիւնը պիտի չգտնէք հոն։ Բնութիւնը նոյնն է միշտ։ Բայց այգեպաններուն բերանը չի բացուիր։ Առաջ իրենց գինիները տեղացիք կը գնէին, հարազատ անապակ գինիի գէշ ունենալով։ Յետոյ թէպէտ աժան էֆէրոյով շինուած վարնոց գինիներն եկան ողողեցին հրապարակը, բայց ողջ ըլլայ Ֆրանսան, և, ըսենք, ողջ ըլլայ Ֆէլլէրէն, ա՛ն որ կործանեց Ֆրանսական այգիներն և նոր կենդանութիւն տուաւ մեր այգիներուն։ Ֆրանսա, իւր որթերուն մեծագոյն մասին փճացման պատճառաւ, հարկադրեցաւ մեզմէ շատ մը գինի գնել ամեն տարի, թէ իւր ներքին սպառման համար և թէ արհեստագործելով օտարներուն ծախելու համար իբրեւ Պոռտօ, Պուռգիներ, Մէտոք, այլուքն հանդերձ։ Ասոր վրայ նոր այգիներ տնկուեցան Թուրքիոյ մէջ, և զաղ այգիներն ալ ընդարձակուեցան, գինեգործութիւնը մեծ թռիչ առաւ։ Բայց միջնամարտոյ գիւղերուն այս բարի երազը շուտ ցնդեցաւ՝ թարմկամմրիկ էֆէֆին շոգոյն պէս, և հարազատ Էֆէֆին գինովութեան պէս։ Օր մը ալ լսեցինք որ Ֆիլոքսերան եկեր գացեր է Ֆրանսային, և՝ անիծեա՛լը՝ տեղ չգտնելով եկեր մտեր է մեր որթերուն մէջ։ Ֆրանսացիք քակեցին նետեցին իրենց ախտացեալ այգիներն, ամերիկեան որթեր տնկեցին, նորէն խաղող բուսցուցին, և գինի չմնալով, ա՛լ կարօտ չեղան մեզ։ Ո՛չ միայն ամերիկեան տունկն այլ և Զի. Մելին իրենց օգնութեան կանչեցին, և անոր օրհնեալ մաքսապաշտութեան թեւերուն տակ մտնելով, պատասխան ղրկեցին մեզ թէ «ա՛լ չենք ուզեր ո՛չ ձեր գինին, ո՛չ ալ ձեր չամիչն, որով արուեստակեալ գինի կը շինէինք»։ Այս պատասխան եթէ մէկ կողմէ կը վհատեցնէր մեր այգեգործներն, միւս կողմէ աւելի քաջալերական ընկնացք մը չէր բռներ Ֆէլլէ-էրէն, որ այսօր հոս, վաղը հոն, կեղծաւոր մարդոց պէս որք ամեն տեղ կը սպրդին, քիչ քիչ ամեն տեղ կ'երեւէր, այգիներէն ոմանց ներկայն կործանելով և այլոց ապագային վրայ իբրեւ Դամոկլէսի սուր մը կախուելով։

Իբր թէ այս ամենքը չէր բաւեր, և անպիտան «Էֆէրներու հեղեղ մ'է ողողեց մեր հրապարակ։ Թրիէսդէէն մանաւանդ կուգան չարաշուք «Էֆներ որոց Աւստրիոյ և Հունգարիոյ մէջ սպառումը ներելի չէ։ Անոնց ընդհանուր կը շինուին խիստ աժան օղիներ և գինիներ, որք հասարակաց առողջութեան վնասակար զաս, յոյժ օրինաւոր շահէ մը կը զբաղեն մեր այգեգործներ։ զի չամիչ կրնար պատրաստուիլ ընտիր ալքոհոլ, որ կրնար գործածուիլ ամեն տեսակ ըմպելիներ օրինաւորապէս պատրաստելու։ Մեր չամիչներ այս գործին չեն յատկանար, քանի որ փայտի տաշեղ և ամեն տեսակ աղտոտ նիւթերէ հանուած օտարամուտ ալքոհոլը կուգայ խայտառակ միլոյմ մ'ընել իրենց դէմ։ Այգի ունեցող երկիրներ կը չատանան կա՛մ բացարձակ արգիլելով այսքան ստրին ոգիներու ներմուծումն, և կամ ծանր մաքսի ենթարկելով զանոնք, որով իրենց չամիչն իւր շահաւոր և առողջ գործածումը կը գտնէ։ Իսկ մեզ համար առեւտրական դաշնագիրք և քաբիթիւլասիոնք մինչեւ ցարդ արդիւք եղած են այս բանին։

Վերջապէս, Այտրնի նման գինեչատ գաւառի մը պաշտօնական թերթին մէջ եղած հրատարակութիւններն եւս կը ցուցնեն թէ Հանրային Պարտուց Վարչութեան ոգելից ըմպելեաց տուրքն հաշուելու և գանձելու կերպերն այնպէս են որ պաշտօնական ենթադրութիւնք շատ աւելի ծանր համեմատութեամբ մը կը կշռեն գինիներուն վրայ, որով բնական ապրանքի սղութենէն զատ այս արուեստակեալ սղութեան պատճառաւ, բացարձակ անկարելութեան կը մատնուի եւրոպեան ըմպելեաց դէմ մրցելու գաղափարն։

Այս պայմանաց մէջ, —զորս թիւերով ու հաշիւներով ծանրաբեռնելու պէտք չենք տեսներ, — թէ այգեգործք և թէ առանձին գինեգործք իրենց վիճակին դարման կը խնդրեն։ զի ապրանքը ձեռքերնին կը մնայ, ամբողջ դասակարգ մը կ'աղքատանայ, և երկիրն ողջոյն կը զրկուի շահու և ապրուստի պատուական միջոցէ մը։ Մեղք չէ՞ որ լաւ այգի բուսցնելու կարող երկիր մը կարող չըլլայ օրինաւոր ապրուստ մը ճարել այգիին շնորհիւ։

Այս տագնապին առթիւ մեր հայեացքն հեռուեալ վեց կէտերու մէջ կ'ամփոփենք առ այժմ, յառաջիկային թողլով անոնց ընդլայնումն և վիճակագրական հաշիւներով պաշտպանումը։

ՄԵՐ ԱՌԱՆՁՆԱԳՐԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՔ

Ա.—Արդի տագնապը մեծագոյն մասամբ գուշակելի էր արդէն։ Մեր երկրին մէջ գինւոյ արտադրութեան մոլամոլուցաւ Ֆրանսական ինդրանքին գոհացում տալու համար։ Հեռատեսները կը գուշակէին թէ պիտի գար օր մը ուր Ֆրանսա այնքան պէտք պիտի չունենար Թուրքիոյ գինիներուն։ Լրագրագրողներուն գիտեն թէ որթաբուծի պատճառաւ Ֆրանսական այգիներուն կրած աղէտքը մեծայուն չէր կրնար ըլլալ։ Օր մը Ֆրանսական այգիները պիտի վերականգնուին իրենց առջի փառաւորութեան մէջ։ այն ատեն բնական էր որ Ֆրանսացիք մաքսերը պիտի բարձրացնէին՝ այլ եւս օտարներուն գինիներուն մրցման չենթարկուելու համար։ Բանի որ խնդրանքը պակասեցաւ, պէտք է մատուցումն ալ պակսի։ այսինքն՝ պէտք է ընդունին մեր այգեպանք թէ նոր այգի անկել կամ գինւոյ պատրաստութեան նոր մշակում խելացի գործ չէ։

Բ.—Մեր գինիներ տակաւին օտարներուն կրնան գտնել, եթէ եւրոպեան կատարելագործեալ արուեստիւ պատրաստուին։ Եւրոպացիք չեն հանիր մեր բնիկ գինիներուն, և բնական է որ՝ ցորչափ Ֆրանսա կարենայ գինի ծախել օտարներուն, ասոնք նախընտրեն Ֆրանսականն և ոչ մերն։ Անգլիացիք շատ գինի խմող են։ բայց թէ աժան և թէ սուղ գինիները կը գնեն Ֆրանսայէն, Սպանիայէն և Փորթուկալէն, այլ օ՛չ Թուրքիայէն։ Ուրեմն, եթէ մեր գինեգործք կը յամառին գինի շինելու վրայ և եթէ կ'ուզեն անպատճառ Եւրոպացիներուն վաճառել, պէտք է սովրին պատրաստել այնպիսի գինիներ որոց Եւրոպացիք կը հանեն։ Ցաճախորդին ճաշակին յարմարիլ ամեն երկրի և ամեն ապարէզի մէջ ընդունուած սկզբունք մ'է։ Եթէ Եւրոպայի յաճախորդներ պիտի ունենանք մեր գինիներուն, պէտք է սովրինք Ֆրանսական գինեգործութիւն։ Մի քանի Եւրոպացիներ որք Թուրքիոյ մէջ այգի կը մշակեն և գինի կը հանեն, նեղութիւն չեն կրեր եւրոպացի յաճախորդ գտնելու։ Նոյն իսկ Թուրքիոյ մէջ աւելի շատ յաճախորդ կը գտնեն քան այն բնիկ գինեգործներ որք իրենց հօրմէն տեսած ձեւով գինի կը շինեն։

Գ. —Բանի որ մեր այգիներ վարակեն որթաբուծով և հարկ ըլլայ վարակեալ որթերը քակել, պէտք չէ աշխատիլ անպատճառ նորէն որթի տնկելու, ամերիկեան կամ ուրիշ։ Ուր որ մանաւանդ տեղն այնքան յարմար չէ ընտիր խաղող բուսցնելու, պէտք է վերջապէս յիշել թէ կան հողեր որ այգեպանութիւնէ առելի շահաւէտ են։ Այս բանին չեն ուզեր հաւանիլ մեր այգեպանք, որք, ենթադրելով թէ որթատունկի մշակումն սրմտեաց ամեն տեսակներուն մշակումէն անպատճառ աւելի շահաւէտ է, կը հաւատցնեն թէ ամենէն շահաւէտ մշակումն որթատունկն է։ Երկրագործական մասնագէտներու վկայութիւնն ունինք սակայն թէ այս կարծիքը սխալ է օրուան այս ժամուս մէջ։ Փորձեալ ճշմարտութիւն մ'է թէ ամիսն և շերամ խաղողէն աւելին շահաբեր են։ Ուր որ խաղող կը բուսնի, հոն անպատճառ ամիսն ալ չի բուսնիր։ Բայց կան բարեխառնութեան այնպիսի պայմաններ (աւելի տաք տեղը) ուր թէ խաղող և թէ ամիսն յառաջ կրնան գալ և այնպիսի տեղեր ամիսնն, որքան ալ գինն ինկած ըլլայ, կրնայ գինիէն աւելի շահ բերել մեր երկրացիներուն։ Եւ յետոյ, Բաղէօռնան դրութեան շնորհիւ, շերամն այսօր գինիէն աւելի ապահով ապրուստ մը կուտայ։ զի ուր որթատունկն յառաջ կուգայ, հոն թթատան ալ կրնայ կազմուիլ։ Շերամն այն առաւելութիւնն եւս ունի որ տարւոյն մէկ փոքր մասը միայն կը զբաղեցնէ, և մնացեալ եղանակներուն մէջ ուրիշ գործով զբաղելու դիւրութիւն կուտայ։

Դ.—Եթէ օտարներ չեն գներ մեր գինին, աշխատինք մեր երկրին մէջ իսկ օգտակար ընծայել գինին։ Եթէ Ֆրանսացիք չեն գներ մեր չամիչը, խելք բանեցնենք մեր երկրին մէջ իսկ օգուտ քաղելու մեր չամիչէն։ զի միջոցները չեն պակսիր։ Ինչու համար մեր քոնեաքները կը գնենք Ֆրանսայէն, Աւստրիայէն, նոյն իսկ Յունաստանէն։ Աչքերնիս բանալու չէ՞ Յունաստանի օրինակն։ Այն երկիրն ալ ճիշդ մեր վիճակին մէջ է այգեգործութեան նկատմամբ։ Հելլենական գինիներն և չամիչներն ալ մերիններուն պէս մեծ ընդունելութիւն կը գտնէին ի Ֆրանսա, բայց Ֆրանսական մաքսերէն անոնք եւս մերիններուն պէս վնասուցան։ Ի՞նչ ըրին Հելլէնք։ —Իրենց գինին քոնեաքի վերածեցին և իրենց չամիչն սրիրդոյի, և հիմա մեր հրապարակ ողողած է հելլենական քոնեաքներով ու սրիրներով, և չատ չեն ատեր հելլէն գործարանատէրք երբ կ'ըսեն թէ խաղողի հիւթէն պատրաստուած են իրենց ըմպելիքներ։ Արդեօք մը չկայ մեր ալ այսպէս ընելուն, և եթէ ո՛չ օխան երեք ղրուշի օղին գէթ չէրը 15 ղրուշի քոնեաքը մեր չամիչներէն շինելու։ — Նաեւ, չի՞նք կրնար շաքարի այժմեան տարապայման գործածութեան տեղ գէթ մաս մը ռուփ (բէտէտ) գնել։ Կան անուշեղէններ զորս ռուփով պատրաստել անկարելի չէ, օրինակի համար հելվան, (շուկայի թէ տան) Ռուփն ոչ միայն շաքարի պէս անուշ, այլ և աւելի առողջարար է և աւելի ախորժահամ։ Պոլսեցւոց համար գրեթէ անծանօթ է ռուփն, այն աստիճան յարած են շաքարին։ Բայց շաքարն այսօր էապէս եւրոպական բերք մ'է, և եթէ Եւրոպացիք ռուփ չեն շիներ և շաքար կը գործածեն, միակ պատճառն այն է որ մեզ պէս չեն շուարած թէ ի՞նչ ընեն իրենց խաղողն և անոր արտադրութիւնները։ Փոքր Ասիոյ բնակիչք Պոլսեցիներէն աւելի անուշեղէն և խմորեղէն կ'ուտեն։ Բայց շաքար խիստ քիչ կը գործածեն։ Ռուփ և մեղր շատ տեղ գերազանցապէս կը փոխանորդէն շաքարին։

Ե.—Հանրային Պարտուց Վարչութիւնն անշուշտ ի նկատ պիտի առնու այգեգործներուն գիտողութիւններն, և ոգելից ըմպելեաց տուրքին բաշխումն և գանձումն այնպիսի պայմաններու պիտի ենթարկէ որ օտար ապրանքներուն դէմ մրցման դարձն աւելի չծանրանայ։

Զ.—Կայս. կառավարութիւնն արդէն ըստ կարելւոյն Չանագիր եղած է մաքսապաշտ ուղղութիւն մը բռնելու, և տարակոյս չկայ թէ այս ճառքուն մէջ ինչ որ ձեռք բերէ

Ռոզպէրիի նախարարութիւնը խոստացած է աղդապէս յառաջ տանիլ այն օրինագիծն, որուն համեմատ, ինչպէս կը յիշուի, ամէն թաղ, ամէն գիւղ և ամէն շրջանակ ազատ պիտի ըլլայ իւր մեծամասնութեան քուէով փակելու իւր մէջ գտնուած գինետուներն, որպէսզի զգալապէս պիտի նուազին արբեցութեան դիւրութիւնը և փորձութիւնը։

ՍԵՐՊԻՈՒ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՒ սահմանաց վրայ բաւական ծանր դէպք մը տեղի ունեցած է, զոր Սոֆիայի լրագիրք հետեւեալ կերպիւ կը պատմեն.— Մարտ 1ին (Հ. Տ.), Նաղալէվցի պուլկար գեղէն 20 գեղացիք սայլերով կ'երթան տեղւոյն հասարակաց անտառն որ սերպական հողին վրայ է, փայտ կտրելու։ Մինչ իրենց սայլերը փայտով բեռնաւորած պուլկարական հողը կը դառնային, տերպ եօթն մաքսապահք կը կեցնեն պուլկարներն եւ կը պատուիրեն որ իրենց հետ գան մաքսային պահականոցը։ Գեղացիք չեն երթար, ըսելով թէ իրենք միշտ այն անտառէն փայտ կը կտրեն և մարդու հաշիւ տալու պարտական չեն։ Մաքսապահք գործն իրենց մեծին կ'ինայցնեն, որ կը հրամայէ քանի այժ գրծածելով բերել գեղացիները։ Մաքսապահք գեղացիներուն եաւէն կ'ինան, պուլկարական հողը կը մնանն, և կրակ ընելով, կրվիրաւորին հինգ գեղացի, որոց մին մահացու կերպիւ։ Պուլկարական հանմնագրիէն 124 մէկը ներս կը գտնուին Մարդինի հրացանաց բաղմաթիւ փամփուշտք, նաեւ սերպ զինուորի մը մարմինը, զոր անշուշտ սխալմամբ զարկած են իւր հայրենակիցք, զի պուլկար գեղացիներուն վրայ հրազէն չկար։ Սերպ իշխանութիւնք չեն ուզեր քննութեան ներկայ ըլլալ, և պուլկար կառավարութեան կատարած քննութեան եկին ալ յայտնի չէ գեռ։ Սերպերը դէպքին բոլոր պատասխանատուութիւնը Պուլկարաց վրայ կը թողուն, և երկու կողմին պատմութիւնք կը տարբերին։

ԳՐԱՒԻ ԿԵԼԱՄ.—Պերլինի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ անցեալ շաբթուն Պ. ֆոն Սթում երեւելի աղուսանին կողմէ կայսեր տրուած վառաւոր հացկերոյթը գլուխ մը արդիւնք էր, որ սերտ յարաբերութիւն ունի Գերմանիոյ և Ռուսիոյ առեւտրական դաշնագրին հետ։ Նախարարներն կողմէ տրուած խորհրդարանական վերջին երեկոյթին, Կայսրն եւս ներկայ գտնուելով, բացարձակ վստահութիւն յայտնած էր թէ Ռոսթմարկը նպաստաւոր քուէ պիտի տայ։ Բայց այն ատեն խնդիրը շատ կասկած կը վերցներ, և Պառոնն երկբայանք յայտնեց։ Կայսրն հարցուց թէ կ'ընդունի՞ գրաւ, առարկայն ըլլալով հացկերոյթ մը։ Պառոնն հաստատական պատասխան տուաւ, և դաշնագիրը քուէարկուած ըլլալով ըստ Կայսեր ակնկալութեան, ազնուականն իւր խօսքը գործադրեց՝ չբեղ հացկերոյթ մը տալով ի պատիւ Կայսեր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Երեկ, Պարիզբարանի մէջ, Հիւանդանոցի Հոդաբարձութեան անդամք նիստ ըրին Ամեն։ Ս։ Պարիզբը Հոր նախագահութեամբ։ Ներկայ էին Սթամպուլլուան, Թաշճեան և Մոսուիչեան էֆէնտիներն, և բժիշկ հոդաբարձուներէն Տոքթ։ Թորգոմեան էֆէնտի։ Այս վերջինն և Տոքթ։ Սեղրոսեան էֆէնտի հրաժարած էին։ Բայց, ժողովն անընդունելի գտաւ այս հրաժարականները, եւ Տոքթ։ Թորգոմեան էֆէնտի եռ առաւ իր հրաժարականը։

Տոքթ։ Եաղուպեան էֆէնտի հրաժարած ըլլալով իր պաշտօնէն, որոշուեցաւ որ ժամանակ մը ևս շարունակէ, և յառաջիկայն վիրաբուժական ճիւղն յանձնուի կամ Տոքթ։ Մատթէոսեան էֆէնտիի, կամ Տոքթ։ Նաղարեան էֆէնտիի, և ներքին հիւանդութեանց ճիւղին համար իբրև ամենէն հաւանական ընտրելի նշանակուեցաւ Տոքթ։ Սիմոնոֆ։

Ժողովը գոհութեամբ հաստատեց խնամակալ Տիկնանց գործունէութիւնն, որը պատսպարելոց համար 150 թախտ ամբիքանէ ճերմակեղէններ անվճարապէս կարելու և յանձնելու գործն ստանձնած էին։ Այս ճերմակեղինց 90 թախտը նուէր ընդունուած է և 60ը գնուած։ Խնամակալուհիք իրենց ատենապետ ընտրած են զՏիկին Եղանուհի Ց. Ցակոբեան։

Կը լսենք թէ Ազգ։ Պարիզբարանի դիւաններուն՝ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ փոխադրութիւնը Զատկան տօներէն յետոյ պիտի կատարուի։

Ելմոնոյ տեսչութեան կողմէ պատրաստուած տեղեկագրին՝ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ այդ առթիւ կատարելի բաժանմանց համար՝ պիտի ներկայացուի Քաղաքական Ժողովոյ յառաջիկայ նիստին։

Վանէն կը գրեն առ Հայրենիք։

Գաւառիս թեմական վիճակը քանի մը շաբաթ իր վրայ խօսել տալէ ետք վերջապէս իր նախկին երեւոյթը։ Վանի ժողովուրդը բերկրութեամբ կարգաց լրագիրներու մէջ Պատրիարքարանի որոշումները ի մասին այս տեղ կատարուած ընտրութեանց։ Թէեւ Կեդրոնական Վարչութիւնը ընտրական խնդրին համար վերջնական որոշում մը ըրած չէ և կը սպասէ Պատրիարքական փոխանորդին պատասխանին, սակայն ինչպէս կ'երեւար հրատարակուած պաշտօնական գրութեան պատճէնէն, խնդիրը Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ այնպէս լաւ ուսումնասիրուած է որ ա՛լ այդ պատասխանին հարկ չի մնար, և Պատրիարքարանը պիտի փութայ շուտափոյթ կարգադրութեամբ տնօրինել ինչ որ պէտք է։

Այս խնդիրներու մէջ գնահատութեան մեծապէս արժանի է Պատրիարքական փոխանորդին խոհական ընթացքը։ Տ։ Սահակ վարդապետ նախապէս կազմակերպուած և վաւերացուած օրինաւոր ժողովներուն հետ գործելով, կը տնօրինէ թեմական գործերը։

ՍՏՈՒԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՀԱՑ ԼԵԶՈՒԻ

Աշխատասիրեալ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա. ՔԱՀԱՆԱՅԻ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՏԵՆՏԵԱՆ

Ներոնապարդ եւ բազմահմուտ Տ։ Հիւնքեարպէյենտեան հօր սոյն պատուական երկասիրութիւնը, պսակեալ «Մահակ Մեսրոպեան» մրցանակով, լոյս տեսած է Մարուր տպագրութեամբ եւ 400 մեծադիր էջերէ բաղկացեալ։

ՍՏՈՒԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆը, սրդիւնք լեզուաբանական (Linguistique) խորին հմտութեան ու երեսնամեայ համբերատար վաստակոց կուգայ հայ դպրութեան մէջ մեծ ու կարեւոր պակաս մը լնու՛ց, լուսաբանելով հայ լեզուէ բազմաթիւ բառեր՝ ըստ ծագման եւ կազմութեան բոյր լեզուաց՝ Պարսկին եւ Յոյնին՝ որով ո՛չ միայն կարելուր ծառայութիւն մը կը մատուցանէ մեր չքնաղ լեզուի ուսումնասիրութեան, այլ եւ առիթ կ'ընծայէ հայ լեզուագէտներու հետազօտութեանց։

Կը վաճառի ի գին կէս Օսմ. ոսկւոյ

Կեդրոնատեղին է, Կ. Պոլիս, «Կեդրոնական զգաստուն» Զարմաքշալար Թիւ 59, եւ ի Բերա, Թիւնէլի դիմաց «Վաֆիյատէս»ի գրասենեակը։

Ցն6 7—20

Հնդկեան շուրջեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ։ Սուլթանը միջօրէին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդիսիւ և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին պարսկական դեսպանն ու առաջին թարգմանը, ամերիկեան դեսպանն ու առաջին թարգմանը, Օսմ։ կայս. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Իտկար Վինսընդ, աւստրիական դեսպանատան առաջին թարգմանը, հոլանդական դեսպանատան դրագրատարն և յիսունի չափ օտարազգի դրօսաշրջիկներ։

Ներկայից ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՀԻՍԱՆԴՈՒԹԻՒՆ։—(Պաշտօնական Զեկոյցում) Մարտ 10ի հինգշաբթի օրուան ժամ 6էն մինչեւ մարտ 11ի ուրբաթ օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ եօթը դէպքեր պատահած են, որոց դէ մահացու։ Առաջուան ընդունածներէն դէ մեռած է։ Աւասիկ մանրամասնութիւնը.

Թարպպա՝ մէկ։ Էրիգիլի Եօրկի։

Ղալաթիա՝ մէկ։ Բօսֆի Թանաշ (նաւաստի)։

Թաշտա Գալէ՝ մէկ։ Անասթաս Քիրեաքօ (լիմոնաթ)։

Բերա՝ Էմին Ճամի՝ մէկ։ Սոֆի Եօրկի։

Իտալական Ալեքսիս չոգենաւէն՝ մէկ։ Լուիճի Վէնթէչինքօ (նաւաստի) մեռած։

Ֆէնէր՝ մէկ։ Ֆոթիրա Եօրկի (դպրոցական)։

Կէտիկ Փաշա՝ մէկ։ Բօսինիսօս Տիմիթրի (ներկարար)։

Առաջուան բռնուածներէն մեռած է։

Տօրմա Պաղչէի առջեւ խարսխած նաւէ մը՝ մէկ։ Խալիլ Մէհմէտ (նաւաստի)։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Վեսմ. նախարարին նախագահութեամբ նախընթաց օր ինիստ գումարուած պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովն՝ Հոռէյասի, Գօզանի՝ Բէնդերլիի, Դարահիսարը Շարգիի եւ Տէրսիմի հաշուակալ կարգած է Շիւքրի, Հաֆիզ, Սէրվէթ, Շէվկը եւ Ռիֆաթ էֆէնտիները։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ժողովոյ որոշմամբ Գալատի մաքրանոցը զրկուած են այն նաւերն, որոց մէջ քոլերայի դէպքեր պատահած են, ինչպէս կերեւի հիւանդութեան Պաշտօնական ցուցակէն։

ՎԱՐԴԻ ԻԼԳ.—Պրուսայի կուսակալութիւնը Քրզանլըքի լաւ տեսակէն վարդի տասը հազար տունկեր բերել տուած է վարդի իլի համար վարդատունկի արտեր հաստատելու նպատակաւ։ Գարասիի կեդրոնին, Պրուսայի շրջակայից և Պիզատէչի մէջ այդ կարգի արտեր պիտի հաստատուին և փափաքողաց ցոյց պիտի տրուի վարդեր հայցելու եղանակը։

ՑՈՒՆԱՑ ԱՄԻՐ. Ս։ Պարիզբէն երէկ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Աղեքսանդրիոյ յունաց Պարիզբը Տ։ Սոֆրոնիսօսի, որուն անուան տօնախմբութիւնն էր։ Տ։ Սոֆրոնիսօս 98 տարեկան է։ Ամբողջ 99 տարին թեւակոխած է։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.—Անձի մը կողմէ ծրագիր մը մատուցուած է Եղիպտական նախարարութեան աւելցնելու համար կշիռի տրոց հասոյթն, որ թէեւ տարեկան վեց հարիւր հազար ղրուշ կ'արտադրէր, սակայն ցարդ գանձուած տուրքն շատ փոքր քանակութեան մը կը հասնի։ Ծրագիրը մատուցանողը առաջարկած է նաեւ բարեփոխել այդ տուրքին յատորկ կանոնագիրը։

ՄՆԱՆՆՈՒԹԻՒՆ.— Սաադէ կ'ամանայ թէ Պոլսոյ մեծ շուկային մէջ Զիլճեան վաճառատունը (պէյազիը) մնանկութիւն հրատարակեր է եօթը հազար ոսկի բացով։ Պահանջատերց ամենքն ալ մայրաքաղաքիս վաճառականներն են։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը իրեն եղած հարցման մը պատասխանելով, ծանուցած է թէ երբ անձ մը խճուղիներու մէջ աշխատելու անկարող ըլլայ հիւանդութեան պատճառաւ, իր հիւանդութեանը ատենանին համաձայն պայմանաժամ տրուի և զերծ մնայ այդ աշխատութենէն։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Փըրրի երէկ դեսպանատան մէկ քանի պաշտօնէից հետ Մուսանիա ուղեւորեցաւ։ Սըր Ֆիլիբ Փըրրի Մուսանիայէն Պրուսա պիտի երթայ և մէկ քանի օր մնալէ յետոյ, մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ՑՈՇՆ ԲԱՐԵՐԱՐԲ.—Բնիկ Մանասդերցի Եանի Տիմիթրի, որ Աղեքսանդրիոյ մէջ վաճառականութեամբ կ'զբաղի, եօթը հազար ֆրանք նուիրած է Մանասդերի յունաց վարժարաններուն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ կրթական նախարարութիւնն Ակադեմական ժապաւէնի ոսկի չքադրամը նուիրած է Աբ։ իպեղադոսի կղզեայ կուսակալ Ապէտին փաշայի։

ՀԱՍՈՒԹԻՒՆ դանձման համար պատրաստուած կանոնագիրն, որոյ ընդարձակ թարգմանութիւնը հրատարակեցինք, վերջերս գործադրութեան դրուած է մարտ մէկէն սկսեալ։ Ջեռնհաս իշխանութիւնը հրահանգ ուղղելով ամեն կողմ, ծանուցած է որ այդ կանոնագրոյ տրամադրութեանցը համաձայն գործեն։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ճեպընթաց կառափուռին, որ այս հինգշաբթի օր մեկնած էր Սիրքէճիի կայարանէն, Արեւելեան Ռումելիի մէջ Խասքէյի ու Թըրնօվա Սիմէնդիի կայարաններուն միջեւ գտնուած կիրճէ մը անցնելու պահուն, վայրաշարժն ու անմիջապէս ետին գտնուող վագոնաբարձ վակօնը գիժէն ելեր են որովհետեւ ճամբան գտնուած ըլլակներու հողերը փլչելով գիծը գոցած էին։ Ուրիշ երկու վագոնաբարձ վակօններ վնասուելով, մահճաբարձ վակօններէ մին գիժէն ելեր է, սակայն միւսներն գծին վրայ մնացեր են։ Կառախումբին պետն եւ հնոցպանը թեթեւապէս վիրաւորուեր են. իսկ միւս պաշտօնեայք եւ ուղեւորք անվնաս ազատուեր են։ Ուղեւորք ուրիշ կառախումբով մը կրցեր են ճամբանին շարունակել։ Գիծն մինչեւ այս իրիկուն մաքրուելով, կառախմբոց երթեւեկութիւնք պիտի շարունակուին։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ճումի Պալա գաւառակէն կը գրեն որ օդերը թէեւ բաց կ'երթան, սակայն սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։ Ջերմաչափը զերոյէն վար 14 աստիճան ցոյց կուտայ։ Հողը ասուած ըլլալով շատ մը տեղերէն ճեղքուած է և ջուրերն ալ սառած են։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Ադրիանուպոլսոյ շրջակայից մէջ Ֆաթիմէ անուն կին մը, որ մէկուկէս ամիս առաջ իւր ամուսինէն բաժնուած է եղեր, անձնասպան եղեր է ախոռի մը մէջ։

ՀՈՏԷՑՏԱՒ ծովեզրէն մինչեւ Դամարան կղզին ընդհատեալ հեռագրական թել մը հաստատուած է։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Պրաքօվա անուն տեղն հաստատուած քարանթիւնն մարտ 3էն սկսեալ ջնջուեր է։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ։ — Տիարպէքիրի մէջ պանդուխներ կատարուած պահուն, ոսկիէ հինգ դրամներ և արդիւք աշտանակներ գտնուած են։ Կայս. թանգարանի տեսչութիւնը գրած է անդ, որ այդ հնութիւնք առաջին թղթատարով մայրաքաղաքս զրկուին։

—Պարսի Թէլլը անուն տեղն ալ երեք փոքր արձաններ, կարաս մը, արդիւք չինուած կովի երկու գլուխներ և երկու կտոր քարեր գտնուած են։ Խուզարկութիւնք առաջ կը տարուին։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ։ — Կէտիկ Փաշի մէջ տակաւին կապրի Թէոտոսիա անուն կին մը որ հարիւր տարի տարեկան է։ Կատարեալ յիշողութիւն ունի և իւր ատենի դէպքերը կը պատմէ յստակօրէն։ 26 տարեկան եղած ատեն այրի մնացած ըլլալով, անկից ի վեր չէ ամուսնացեր։

ՍԷՐՖԻՋԷի նախորդ կառավարիչ վախճանեալ Մէհմէտ Ալի փաշի ընտանեացը՝ կայս. Իրատեի մը համաձայն ամսաթոշակ յատկացուած է։

ԳՕՆԵԱՒ Թէքէ գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախորդ նախագահը, հարցաքննիչ դատաւորն եւ ընդհանուր դատախազի օգնականը, կ'ըսէ Հաֆիզ։, Դատական նախարարութեան հրամանաւ դատաստանի ենթարկուած են։

ԱՆԳԼԻԱ.— Սէլանիկի քաղաքին ու շրջակայից մէջ վերջերս բաւական անձրեւ տեղալով մեծապէս նպաստեր է հունձքերուն։

ԻԶՄԻՐԻՆ կը գրեն թէ Բանայօթ Լէյշ անուն այն աւազակն, որ Այվալըքի վաճառականներէն Տիմիթրին լեռը տարած էր, ձերբակալուեր է։

Պ. ԲԱՒԻ ՍԹԵՖԱՆՕՎԻՉ, որ ժամանակէ մը ի վեր Անգլիա կը գտնուէր, եւրէկ մայրաքաղաքս եկաւ։

ՊՈՐՈՒՍԱՅԻ Պոլվատին գաւառակին մէջ անասնոց հիւանդութիւն երեւան ելած ըլլալով, բաւական թուով անասունք զոհ գացած են։

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼՍՈՑ Օրթաքէյ գաւառակին մէջ Եօրկի անուն մարդ մը տեսնելով որ հայրը՝ Բաքալ՝ իր հարսին (Եօրկիի կնոջը) հետ ապօրէն յարաբերութեան մէջ է, զայն խեղդամահ ըրեր և մարմինը գիւղէն դուրս տեղ մը նետեր է։ Մէկ քանի հովիւներ յետոյ գտեր են Բաքալի մարմինը։ Եօրկի ու կինը ձերբակալուելով, յանձնուած են դատական պաշտօնատան։

ՈՃԻՐ ԵՒ ԱՐԿԱԾ.—Առջի գիշերը Պոլսոյ Ագսէրայ թաղին մէջ ոճիր մը գործուեցաւ։ Թաղին գիշերապահը երեք անծանօթ անձեր տեսնելով հարցուց իրենց ո՛վ ըլլալը. ասոնք վրան յարձակեցան և մին դաշոյնի հարուած մը տուաւ գիշերապահին գլխուն։ Միւսներն ալ երեք անգամ հրազէն պարպեցին և գիշերապահին մէկ թեւը վիրաւորեցին։ Զարգագործք փախան։ Վիրաւոր գիշերապահն, որուն վէրքը ծանր է, Հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Երէկ, Ղալաթիոյ Զէշմէ-Մէյտանիէն անցնող կառք մը ութ տարեկան տղայ մը կոխոտելով, կառքին անիւները տղուն վրայէն անցան։ Կառապանը ձերբակալուեցաւ։

ԽԱՒԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. — Զմկածակցի Խալիլ պարապ պաշտող մարդ մը է և կը ընակի Պէշիկթաշ։ իր մէկ հայրենակցին սրճարանը։ Անցեալ օր Պոլսոյ կողմը կանցնի այցելելու համար իր մէկ քանի բարեկամներուն, որոցմէ գործ եւս պիտի խնդրէր։ Արդ, երբ իր տխուր խոհերուն մէջ թաղուած, գլխիկոր կը քալէր, յանկարծ իրեն անծանօթ մէկը, որ հայու կերպարանք ունէր, իրեն կը մօտենայ ու կը բարեւէ։ Ծանօթութիւնը շուտով կը հաստատուի իրենց միջեւ ու Խալիլ կը յայտնէ իր անգործ ըլլալը. անծանօթը բարեսիրտ հոգածութեամբ մը կ'ըսէ թէ ինք հարուստ ծանօթ մը ունի. որուն տանը համար սպասաւորի մը պէտք կայ, և թէ այդ պաշտօն շատ յարմար է իրեն։ Խալիլ, ուրախութենէն զգլխուած, անմիջապէս կը հաւանի եւ երաշխաւոր մը կ'ուզէ ցուցունել։ Ուստի ճամբայ կ'ելնեն այդ երաշխաւորին երթալու համար. ճամբան կը խօսակցին. անծանօթը կը հարցունէ թէ այդ տունը երթալու համար անկողին ունի՞։ Խալիլ կը յայտնէ թէ չունի։ Այն ատեն բարեսիրտ անձը կ'ըսէ թէ անկողին մը ունենալն անհրաժեշտ է։ Ուստի երաշխաւորը ցուցունելէն ետք, Խալիլ անկողին մը գընելու կ'ելնէ։ Անծանօթը շարունակելով իր հոգածութիւնը, կ'ըսէ թէ ինք ծանօթ մը ունի, որ անկողին կը վաճառէ։ Խալիլը տեղ մը կը սպասցունէ, եւ ինք կերթայ անկողինը նայելու. ետ կը դառնայ եւ կ'ըսէ թէ աքանչելի անկողին մը կայ, զոր 50 ղրուշի կուտայ իրեն, բայց ուրիշին չխտար։ Ասոր վրայ Խալիլ իր ամբողջ հարստութիւնը, 30 ղրշ. կը հանէ անծանօթին կուտայ, շնորհակալութիւններ յայտնելով անոր։ Բայց եկու տես որ անծանօթը ա՛լ երեւան չելլար. և խեղճ Խալիլ սպասելէն յուսահատ, գլխիկոր ետ կը դառնայ ու Պէշիկթաշ կ'երթայ. գլուխն եկածը կը պատմէ իր բարեկամ խավվէֆիին, որ կը խրատէ զինքն անգամ մըն ալ անծանօթներու հետ գործ չտեսնելու։

ԱԶԳ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. կայս. Պանքային կողմէ (Կ. Պոլսոյ գործակալութիւն) շրջաբերութեան հանուած Օսմ. պարտաթուղթերը կը վաճառուին Պ. Աղեքսանդր Ծանէթթոյի քով, Գարաքէօյ, Թիւ 12։

Կ. Պոլիս, 19 մարտ 94

ԾՐԱԲԵՐԱԿԱՆ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 25 Ցունվ. 1894

Պատիւ ունինք ծանուցանել թէ՝ Օսմանեան Կայսրութեան եւ Միացեալ-Նահանգաց միջեւ առեւտրական գործոց մեծապէս բարգաւաճումը քաջալերած է զանազան յանձնարարութեան տուն մը հաստատել ի Նիւ-Եորք։ Մեր մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ պիտի ըլլայ վաճառել եւ գնել, չափաւոր պայմաններով, ամէն տեսակ վաճառք եւ արտադրութիւն, որ մեր թէ՛ Նիւ-Եորքի եւ թէ՛ Կ. Պոլսոյ տուներուն յանձնուի կամ ստորագրուի։ Մեր փորձառութեամբն իբրեւ յանձնակատար-վաճառական ի Կ. Պոլիս, ինչպէս նաեւ շարունակ ութ տարիներ ապրանք ներմուծելով ի Միացեալ-Նահանգս, այս երկու երկրաց առեւտրական պայմաններուն վրայ ա՛յնպիսի ծանօթութիւններ ստացած ենք՝ որով կարող ենք այս տեսակ գործառնութիւնք ստանձնել մեզ յանձնարդ եղողներն լիուլի գոհացնելով։

Մեր գլխաւոր նպատակն է երկու երկրաց միջեւ վաճառականութիւնը առաւել ևս ընդարձակել, զարգացնելով Օսմ. կայսրութեան արտադրութեանց վաճառումն ի Միացեալ-Նահանգս եւ առ այս պատրաստ ենք յժամարկամ ամեն հարկ եղած տեղեկութիւնները տալ փափաքողաց՝ որք կրնան դիմել անձամբ կամ նամակաւ մեր Նիւ-Եորքի ինչպէս եւ Կ. Պոլսոյ տուներուն։

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

47, 49 (Liberty Street) NEW-YORK

991 3—4

Ա Զ Դ

Արդէն քնաւ տարակոյս չիկայ թէ մաքուր, հին եւ գիտականապէս պատրաստուած ճշմարիտ քոնեաքի գործածումը առողջապահական միջոցներէն մէկն է ընդդէմ այն համաճարակին որ կը տիրէ մայրաքաղաքիս ինչպէս նաեւ ամբողջ Եւրոպայի մէջ։

Հոս հարկ չիկայ ի մէջ բերելու Եւրոպացի երեւելի գիտուններու կարծիքներն այս մասին։ Այդ նեղութենէն կ'ազատէ մեզ գործածումն այս ըմպելիքին զոր այս երեւելի գիտունք ներմուծած են հնամատային հիւանդանոցներու մէջ եւ իրենց խորհրդոյր տարածուած է հասարակութեան մէջ։

Քաղաքակիրթ աշխարհի կեդրոնին մէջ կատարուած կրկին փորձերը իրօք ապացուցած են թէ քոնեաքը անանկ կաղդուրիչ տարրեր կը պարունակէ որ կարմը կը պակասէնէ անիծեալ ախտին կանխատարմարդութենէն եւ անվնաս կ'ընէ առաջին յարձակումները՝ քիչ շատ մեղմելով անոր ծանրութիւնը։

Բայց որպէս զի այս հրաշալի ըմպելիք առաջ բերէ իր բարերար արդիւնքը պէտք է որ քոնեաքին տեսակն ու տարիքը ուշադրութուրի։

Ծանօթ է հասարակութեան թէ միակ քոնեաքը որ կ'ընծայէ այսօրինակ երաշխիքներ ԹՐԻԲՕՍ քոնեաքն է, իր նախնական նիւթին գերիվերայութեանը, իր գիտական անթաղդատելի պատրաստութեանը, ինչպէս նաեւ իր առնուազն վից տարուան հին արտադրութեանը պատճառով։

Իր մեծ սպառումն յԵւրոպա, մանաւանդ ի Ֆրանսա որ ստացած է ոսկի չքադրամներ տիեզերական ցուցահանդէսներուն մէջ, լաւագոյն ապացոյցն է։

50,000 ֆրանքի պարգեւ մը կը տրուի այն անձին որ ապացուցանէ թէ ուրիշ քոնեաքներ ունեցա՞ծ են նոյն պատուոյ նշանները Եւրոպայի մէջ։

Ամեն տեղ առանց նախապատուութեան ուզեցէք ԹՐԻԲՕՍ քոնեաքը, եթէ կուզէք ձեր առողջութիւնը պահպանել ընդդէմ ձեզ սպառնացող վտանգին։

Մեծ ուշադրութիւն կը յանձնարարուի կեղծերու դէմ։

Թուրքիոյ գլխաւոր գործակալները ՏՈՒԲԱՍ եղբարք, Ղալաթիա, Այիքսիատի խան, Թիւ 17։

Տես չորրորդ երես ԲՐԻՆԹԱՆԻ մեծ վաճառատան ծանուցումը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 մարտ։— Բժիշկներն հաստատեցին թէ Պ։ Կլատսդոնի երկու աչքերուն վարագոյր կիկնէ։ Միայն վրայ գործողութիւն պիտի կրնայ կատարուիլ անվտանգ մինչեւ երեք ամիս։

ԹՈՒՐԻՆ։—Քաղաքապետութեան հրամանաւ, պատուական պահակ գրուեցաւ Լուի Բոշոթի մեռած տան առջեւ։ Քաղաքական և քաղաքային խորհրդականք ցաւակցական այցելութիւններ ըրին հանգուցեալին որդւոյն։ Բրոֆէսորը Ճաքոմինի և Սբիրիոն զմտսեցին մարմինը։ Գանէ կազապար և լուսանկարք առնուեցան։ Բազում հեռագրեր եկան մահառական և իտալական քաղաքներէ և քաղաքական անձնաւորութիւններէ, ընդ որս Պ։ Քրիսպիէ և Պ։ Նիկոդէրայէ։ Ո՛չ կասկ թողեր է ոչ ալ ուրիշ կերպ արտայայտութիւն մը իւր կամքին։

ՊՐՈՒՍԷԼ.— Թագաւորը չընդունեց նախարարական հրաժարականը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Մօտաւուտ է առժամանակեայ առեւտրական պայմանագրոյ մը կնքումն Աւստրիոյ եւ Ռուսիոյ մէջ։

ԻՍՄԱԹԻԼԻԱ.— Մարտ 11էն մինչեւ 10 Սուէզի ջրանցքն անցնող 86 չոգենաւերուն տանօրեայ հասոյթն եղած է երկու միլիոն 2,030,000 ֆրանք։

Վակտրան

ԳԱԼԱԹԻԱ, 12 Մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՐԴՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	110 [illegible]
3 » Փարիզի »	22 75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՍՏՈՅՏԷ

Երկիկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ։ Մէջ.)	26 11
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն [illegible]	26 13
Կէս օրին	26 13
Թահվիլսէք Օսմանլի երկիկ երեկոյ	— —
» » Ամսուն	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱԶԱՏԱԿԱՐԴՈՅ

Ֆոխտա Պէն	58
»	37
»	27 33

ԲԱՆԿԻ ԳՐԱՄԱ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ Ընդ. Լր.	— —
Քրէտի Ժէնէրալ » »	7 20
Պանք տը Ֆրանս » »	3 05
Օսմ. Շանժ Է պրէտ » »	4 10
Հէժի Օսմ. Ոսկի	19 37
Թրամուէյ » »	573
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ » »	310
Բուսէլիի Երկաթուղի Ֆր.	108 75
Բաժնեթղթաց Լաւ [illegible]	39

ԸՆԹԱՑՔ ԴՈԼԱՐՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. 100
20 ֆրանկնոց	» 87 30
Անգլիական ոսկի	» 110 15
Մարք (Գերմանական ոսկի)	» 107 10
Ռիալիքիալ	» 90
Քրիմիկ	» 51 15
Լուսաց Ազատագամ	» 8 52
Մէջ. արծաթ (տարբ.)	» 108 04
Մանր արծաթ	» 103
Մէճիտիէ	» 97
Թասֆիկ	» 5
Տպիոս Վարսակիոյ Ծակարտանի	» — —

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՊԱՅՈՒՍ

ՓԱՐԻԶ, 23 Մարտ

Յարատեւական Ռենթ 3 %	99 32
» » Նոր 3 %	106 85
Օսմանեան քոնսոլիտէ Մէրի Դ.	23 80
Օսմ. մաքս. արտնեաց	301 87
Բրիտանական Թրէյտ (1890)	471 87
Օսմանեան Երկաթուղի	108 62
» Բէմիի բաժնեթղթաց Դ.Կ.	440 62
Պանք Օսմանի	630
Քրէտի Լիոնէ	787 50
Իտալական Ռենթ 5 %	76 45
Եգիպտական միացեալ	522 81
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 215
Օսմանիէ Օսմանեան քոնսոլիտէ	436 87

ՆԿԱՐՉԱՏԱՆ ՄԷՋ

Շիտակը խոստովանելու համար պէտք է ըսեմ թէ անցեալ օր առաջին անգամն էր կեանքիս մէջ որ պատեհութիւն ունեցայ նկարչատուն մը այցելելու։ Մեր մէջ գեղարուեստն իր բազմակողմանի ճիւղերովը դեռ այնքան ճանչցուած, գնահատուած ու հասկըցուած չէ որ առիթ ունենանք գէթ երբեմն տեսնելու նկարիչի մը գործատուները, անդրիադործի մը արուեստանոցը, քանդակագործի մը գործատեղին։ Հետեւապէս երբ առաջին անգամ ներս մտայ նկարչի մը գործատեղեակէն՝ տարօրինակ և եղական տպաւորութիւն մը զգացի։ Վէպերու մէջ կարդացած էի այդ բանաստեղծական ու խորհրդաւոր խուցերուն նկարագրութիւնները. ու երեւակայութեամբս շինած էի այդպիսի սենեակ մը ուր երիտասարդ նկարիչը, բազմազան նկարներով ծածկուած պատերու մէջտեղ, պատկերակային առջեւ նստած, գունատախտակն ու վրձինը ձեռքը՝ կտաւին վրայ կը ջանայ փոխադրել իր երեւակայութեան մէջ պարարտուած գիծերն ու ստուերները, կեանք և գոյն տալով անոնց, հրապոյր սփռելով անոնց վրայ։

Եւ պատրանք մը չէր ապահովապէս զոր կրեցի, երբ բարեկամի մը ընկերակցութեամբ մտայ երկու երիտասարդ հայ նկարիչներու այդ սենեակէն ներս, Բերա, Քոնքորտիային քովը, վաճառատան մը վերնայարկը։ Ոչ միայն պատրանք չը կրեցի, այլ և անզուսպ հետաքրքրութիւն մը ունեցայ հայ արուեստագէտներու այդ աշխատանոցը մանրամասն աչքէ անցնելու։ Եւ ո՞րչափ մեծ եղաւ հաճոյքս երբ ժպտագեղ դէմ

ՀԱՅԿ

Ամսագիր գրական, գիտական և հասարակական հարցերի

Տարի Ի. Թիվ 5. Գրվում է Կ. Պոլսում, Գրիգոր Լուսաւորչի փողոցում, թիվ 3։ Գինը տարեկան 10 ֆր. (Ֆ. 8.) Բանի մասին յարմարեցնելու համար։

ԱՌԱՋԻՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ

ԱՆՏԻՍԵՊՏԻԿՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՀԱՅԵՐԸ

Ամենայն ազգերի մեջ, որոնք ունեցան մեծ դեր աշխարհի պատմութեան մէջ, Հայերն միակն են, որոնք ոչ մի անգամ չեն մասնակցեր ոչ մի հալածանաց, ոչ մի սրի ենթարկութեան, ոչ մի ոճրագործութեան դէմ։ Ամենայն ազգեր, ինչպէս գիտենք, ունեցան իրենց մարտիրոսները, ունեցան իրենց հալածիչները, ունեցան իրենց ոճրագործները։ Հայերն միակն են, որոնք ոչ մի անգամ չեն հալածեալ, ոչ մի անգամ չեն սրի ենթարկեալ, ոչ մի անգամ չեն ոճրագործեալ։ Ինչպէս գիտենք, Հայերն

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

88

ՕՐԹՂ ՊՈՒԹԻՆ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՏԱՏ. 1891 ՏԱՐԻՆՈՑ 2,794,012

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԻ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՏԱՏ. 1891 ՏԱՐԻՆՈՑ 1,099,000

Ընկերութիւնս Պորսայ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնէն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասներն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ջրգնացուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ներքեւ կը նշանակուած գիտել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 23 սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ և Պարտ. Վերակացու երեք Ընկերութեան։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ

1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ,

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, Կ'ԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ ՊՈԼԻՍ,

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

20 ՍԵՊՏԷՄԲԵՐ 1310

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՈՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ 771

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

պատրաստուած պիտի ՈՒԹՈՎ ձեռամբ

CH^les FAY, Parfumeur

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la SAISON d'ÉTÉ, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & CIE

PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Envoi franco de port jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en un seul colis-postal.

Les envois qui ne peuvent être faits par colis postaux, sont expédiés franco Marseille ou, sur demande, *franco destination*, à partir de 100 fr. moyennant 5 % d'augmentation sur le montant de la facture. — Ces envois peuvent être expédiés contre remboursement

ԱՒԱՏԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՇԵՆԱՒԻՐ

ԵՐԲԷ-ԷԿՕ-ԲԷ-Ն Ա՝Ն Գլ., Կ. Պոլսոյ և Օթէասյի Գիլէ-

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2000	Գլամինկո	1600	Բալէրմօ	3200
Անտէլս	3000	Կալիէրս	5500	Բաէտէր	1700
Արօլս	5500	Կիրանս	2200	Բլաթօ	1500
Արկս	2300	Կօզօ	1800	Բօլս	1000
Արիօսսս	3000	Կրօսնս	2200	Բուլիդս	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Բիարլս	4400
Պօրտոլինս	2200	Հիտալկս	3000	Բինալտս	3200
Պրամս	2000	Հինտու	7000	Բօլլս	3000
Պրէֆալս	8800	Համպէրգ	1200	Բսմէս	3500
Դէլրս	2600	Այակս	5000	Բօգարիս	3500
Գալիբսս	2500	Ձիւնս	2300	Մալէրնս	4000
Դամէս	2100	Քէլսս	2000	Մանդիակս	8200
Դացս	2000	Քօլբինս	4.00	Մարքս	2000
Գօսս	2700	Քօմնս	2200	Միկիս	2000
Զիբակս	5000	Լէս	2000	Մօրէնտս	4300
Գլիս	5500	Լէբանանս	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօբատս	3400	Լիվորնս	3000	Թուբսս	1200
Տիգս	2500	Մայմս	1500	Թօլիտս	2800
Տօսինս	2500	Մարէնկս	4300	Թօրբիտս	900
Տուրս	1800	Մարգէլլս	5500	Ուրպինս	5000
Տրարս	2100	Միլս	2000	Վալանսինս	5000
Էյայամս	2600	Մուրինս	3100	Եէլտս	3600
Էլտօրատս	3000	Նէլրս	2000	Զէպարա	1000
Էլէքթրս	3200	Օրլանտս	3000	Տիֆայնընս	200
Տրաթս	2600	Օթէլս	5000	Ճրմպս	200
Ֆալբոն	800	Օգրանս	4500	Զէրս	110
Ֆիտս	700	Ոդրս	2000	Մօսրիթս	400

Էֆիբշն Մօնարբ 8000
Բիրմբրն Մօնարբ 8000
Լրտիրն Մօնարբ 8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻԹՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւլէթ
858 խան, Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ԱՅԵՐԻ ԶԷՐՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼ

Այերի Զէրրի բէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողաջաղը, բորբոքումն հացազի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն եւ այլն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար Թոքերը, կը հանդարտեցնէ Թոքային զրգռումները եւ կապուտ հազի եւ յառաջացեալ Թոքախտի համար միակ դարմանն է որ հիօրապէս կ'սփոփէ ու կը կասրուրէ։

Այերի Զէրրի Բէքթօրալն՝ որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հիօրագոյն դարմանն զոր գիտակիւնը ի լոյս ընծայեց, նորա կոկորդի եւ Թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին եւ միօրինակ նուաստոյ ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն եւ պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զէրրի Բէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է եւ հաճելի։ Գործածութեան եղա՝ակը շիշերուն հետ կը տրուի։

Կը ծախուի մայրաքաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ Կեդրոնապէսդին է Ս Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 906

COMP^IE RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 14/26 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 15/27 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով

Դշ. 15/28 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 16/28 Սուրհանդակ դէպի Փորբ-Սայիդ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 17/29 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

ԱԶԴ.—Մարտ 15/27, երեքշաբթի օրը Գ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղիւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Դէյրութ, եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին։ 605

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ և Մէլբուրնոյ Ամերիկեան Գիծ

Բոնող ղեկավար

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4000	Սֆինքս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէրպիս	3000
Սէսսոդրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպս	3250	Լոդիս	800
Մակտալա	3250	Օլինտա	800
Մարիսիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՍՏՐԻՆ ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ
847 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերբուլ

ԳՕՆԵԱՔ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԱԿ. "ԱԼՊԻԼԼԱՍ"

ԽԷԴԻՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

ԳՕՆԵԱՔ ԽԱՂՈՂԻ ՀԱՐԱՁԱՏ ԳԻՆԻԷՆ

Ս. Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍԻ Ի ՊԻՌԷԱՑ

Փորձեալ՝ հիւանդ և ապաքինեալ անձանց գործածութեամբ և յանձնարարեալ նշանաւոր քիմիագիտաց և բժշկաց մասնաւոր յայտագիրներով որոց անուանքն ստորեւ կը լսիին։

Ա. Կ. Խրիստոմանոս. դասատու ընդհանուր քիմիագիտութեան եւ Տնօրէն բնալուծարանին։ Pierre Apery (Constantinople) Chimiste expert assermenté près la Municipalité du VIe cercle et des Consulats d'Autriche Hongrie, de Grèce et d'Allemagne.

Օթ. Ռուսօփուլոս. օգնական դասատու քիմիագիտութեան ազգային Համալսարանին եւ զինեբան բնագէտ նաւային վարժարանին։

Սփ. Ա. Իզոնսմի՛տիս. քիմիագէտ եւ օգնական դասատու Համալսարանին։

Տ. Օրֆանիտիս. դասատու համալսարանի եւ նախագահ բժշկական խորհրդոյն։

Թ. Ադէլտոտ՛լիս. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Պիրէայի Հան. հիւանդանոցի։

Ե. Գարամի՛ցա. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Ա-թէնքի գործնական բժշկութեան։

Մ. Համիտիխա՛լիս. դաս. Համալսար։

Տ. Ֆ՝նոսուշաս. դաս. Համս. եւ Տնօրէն Մանկաբարձական վարժարանին։

Ա. Զինին. դաս. Համալ. անդամ Մանկաբուժական ժողովոյն, բժիշկ Մանկաբուժարանին յԱթէնս եւ անդամ Եւրոպիոյ զանազան գիտական ընկերութեանց։

Ի. Ղալվա՛նիս. դաս. Համլ. Տնօրէն վիրաբուժ.

(Կան նաեւ բազում այլք յայտագիրներ և կարծիքներ թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին նշանաւոր բժշկաց և քիմիագիտաց կողմէն որք զանց առնուած են։)

ՐՆԱԼՈՒՆԱՐԱՆ ԲԷՐ ԱՓԷՐԻ
Թիւ 2,104

Փիէր Ափէրի քիմիագէտ իրազեկ եւ երդմեալ պաշտօնեայ Քաղաքապետութեան, եւ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ եւ հելլենական հիւպատոսարանաց։

ՏԵԱՐՔ Ս. Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ
Ի Պիրէայ հրապարակ Ապօլոնի

Զենէ պատրաստեալ բոնեաքը քիմիական բնալուծութեան ենթարկելով զանք հետեւեալները.
ՐՆԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐ

Պարունակեալ բանկուանիւն իւրաքանչիւր շիշի 775 խորանարդ հարիւրմէտր.—Տեսք յատակ.—Ցոյժ Ջեռեւ ԺԱՌ.—Հոտ հաճելի եներն նմանողս.—Համ կիսկիչ եւ ախորժելի.—Դոյն ոսկեգոյն.—Կազմութիւն հոսող եւ փորբ ի շատէ անհաստատ.—Մրուր ոչինչ.—Խտութիւն 0,939—15° աստիճան։

Աստիճանք. Ե. Լուսսար 43, 5—15°
» Դարթիէ 17,50—15°
» Վօմէ 18,00—15°
Եռացում. 83

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բնական խաղողի զինի 43,40—100,00—ջուր 55,00—100,000.—Շաքարեղէն Ջանին. նիւթական տարբ 1,50—100,000։

Սէվալիէ, Շաթօ, Վիտէրխալ, Ստէյնէր, Սալէ, Մօլիէր եւ Ստէյնէն ցոյց տրուած եղանակներու հետեւելով՝ ընդհանրապէս աշխատեցանք ձեր պատրաստած ԳՕՆԵԱՔԻՆ մէջ օտար նիւթեր գտնելու։ Մեր խուզարկութիւններէ բացայայտ կ'երևի որ ձեր ԳՕՆԵԱՔԸ ոչ մի օտար ցրի կամ ներկիչ նիւթ կը պարունակէ եւ ոչ արհեստական համեմներ, այլ խաղողի հարազատ զինիէն պատրաստեալ է, որով չերմապէս կը յանձնարարեմք ամեն կամեցողին լաւ ԳՕՆԵԱՔ ունենալու։

ի Կ. Պոլիս 11/23 սեպտ. 1891
Փ. Ափէրի

Թիւ 1,203 ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Գ. Գ. ՄԷՔաքասս եղբարց հրաւիրանք ի Պիռէայ գտնուած գօնեաքի գործարանին այցելելու եւ հոն պատրաստեալ ըմպելիին նախնական նիւթերը ընտելով գոյս ԺԷ խաղողի ցրին կը հանուի 1890 Lille գաղղիական քաղաքին Warein գործարանին շինած կայլակագործիով եւ գործածեալ զինին «Ներմակ Մօսխա՛Ջօսն» է. գտայ նաեւ ԺԷ 42 մեծ տակառաց մէջ 85,000 օխա պատրաստի գօնեաք կը գտնուի որ տարիէ մը աւելի շտեմարանեալ է։ զուտ հելլենական ԳԻՆԻԷ եւ որ կը պարունակէ 42,5 % բնական ցրի զինւոյ բոլոր անուշահոտութիւնն ունեցող։ Ուստի կարող եմ յանձնարարել ի պաշտօնէ ՄԷՔաքասս եղբարց ԳՕՆԵԱՔԸ իբր հարազատ հելլենական որ կընայ մրցիլ գաղղիական հարազատ գօնեաքներու հետ։

յԱԹԷՆՍ 4 Օգոստ. 1892

Տ. Կ. ԽՐԻՍՏՈՄԱՆՕՍ
Դասատու ընդհանուր բնալուծութեան եւ Տեսուչ բնալուծական գործարանին.

Միակ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕԳՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ 815

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆԻ

ԳԻՍՈՎԻՆ ՄԱՍՍԵՈՒՏՅԱ

ՇԱՍԷՆ

ԲԷԲՍԻՆՈՎ եւ ՏԻԱՍԹԱԶՈՎ

Բեբսինն ու տիասթազը բնական եւ անհրաժեշտ երկու զորձիչներն են մարսողութեան։ Շասէնի Գինին, 1864 ին, յայտ նպաստաւոր տեղեկագիր մը ստացած է Փարիզի բժշկական ակադեմիայի մէջ։ Այն Թուականէն ի վեր, ամենակարեւոր տեղ մը գրաւած է Աստաբուժութեան մէջ, եւ ամեն օր կը կը յանձնարարուի ընդդէմ,

Դժուարին կամ անկատար մարսողութեանց, ստամոքսացաւութեան, դժուարահալութեան, ստամոքսատապերտ, յամառ նեարդաբուծութեանց, վախտամեներու, փորկապութեան, ախորժակի կորստեան, եւ այլն։

Փարիզ, 6, Վիրիորիա ծառուղին եւ գլխաւոր դեղագործներու մէջ։

ՏԻՐ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏ ՄԱԼԱԼԻՔ

| ՊԱՀԷՆ-ԳԱՐՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշուելու լինորի սրհեստական ակռաներ պատրաստելու, մինչ անգամ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներու, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանելու ամէն տեսակ բերան և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

ԻԻՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀՈՒՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հաստատեալ է Փարիզ եւ Լէնդրոնապէլլէ, Պանդ փողոց, Ընկ. 15

Դրամագլուխ		
Գահեստի դրամ	Ֆրանք	10,000,000
Թղթապանակին մէջ	»	7,650,000
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	69,244,800
Վճարուած վնասք	»	15,328,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Լիֆի»	»	176,000,000
	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գրասենեակը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ.

Տեղեկութեանց համար գիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր անօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։ 690

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻՆ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵՈՒՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ

1894 ՄԱՐՏ 1 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ 1894 ԱՊՐԻԼ 1

Վոսրերն Լէնոզ ղեկնուր

12 15 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
12 15 Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիր.Մրկ.Ր.Հիս.Պէպ.Արն. Գրչ.Օրթ.Պշբ.
12 15 Գնտ.Վեր.Զնկ.Պէլլ.Գգկ.
12 30 Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վենիր.Զէնկ.Պէլլ.Գգկ.
12 15 Եմմ.Մէզ.Պէօյբ.Թրպ.Ենթ.Մրկ. Ր.Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշ.
1 15 Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիր.Միրկ. Ր.Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշ.
2 10 Պէյգ.Բշպ.Ենթ.Զպգ.Գնլ.Գոյմ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ. Պէպ.Արն.Զնկ.Պէլլ.Օրթ.Գգկ.Իսկ.Պշբ.Գապ.
2 15 Եմմ. Մրզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենթ. Սաէն. Միրկ. Գոյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
2 45 Ր.Ա.Գվ.Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյգ.Բշպ.Զպգ. Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վեր.Զնկ.Պէլլ.Գգկ.Իսկ.
3 15 Ա Հս.Գնտ.Վեր.Զնկ.Պ.ալ.Գգկ.Պշբ.
3 30 Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիր.Սաէն.Միրկ.Գոյմ.Ր. Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
4 50 Ա.Գվ. Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենթ.Սաէն.Միրկ. Գոյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
5 — Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հիս. Գնտ. Վեր. Զնկ. Պէլլ.Գգկ.Պշբ.
5 45 Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյգ.Ենիր.Սաէն.Միրկ. Գոյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.
7 — Մրկ.Ր.Ա.Հս.Գնտ.Արնվ.Զնկլ.Պէլլ.Օրթ.Գգկ. Պշբ. Իսկ.
7 — Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյգ.Բշպ.Ենթ.Միրկ.Գնլ. Ր.Ա.Հս.Գնտ.Արն.Զնկ.Պէյ.Օրթ.Գգկ.Պշբ.Իսկ
7 45 Ա.Ր.Գվ.Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենթ.Միրկ. Ր.Հ. Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
8 45 Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյգ. Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա. Հս. Գնտ.Վեր.Զնկ.Պէլլ.Գգկ.Իսկ.
9 — Եմմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիր. Սաէն. Պօյ.Ր. Հս. Արն.Գրչ.Օրթ.Պշկ.
10 15 Եմմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Ենթ.Միրկ. Ր. Հս.Պէպ. Արն.Օրթ.Պշկ.

Կ-Հ-ՐՔԷն Վոսրոր Դէնոզ ղեկնուր

1 45 Պշկ.Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր.Հս. Միրկ. Ենթ. Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Եմմ.
2 45 Պէշ.Օրթ.Արն. Պէպ. Ր.Հս. Միրկ. Ենթ. Թրպ. Պէօյ.Մէզ.Եմմ.Ր.Ա.Գավազ
3 20 Իսկ.Գգկ.Պէլլ.Զնկ.Վեր.Գնտ.Ա.Հ. Գնլ. Զպգ. Բշպ.Պէյգ.
3 45 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հս. Միրկ. Սաէն. Ենթ.Թրպ.Պէօյ.Մզրպ.Եմմ.
4 5 Գապ.Պշկ.Իսկ.Գգկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ. Ա.Ր.Հս.Գնլ.Միրկ.Ենթ.Բշպ, Գգզ.Թրպ. Պէօյ. Մզպ.Եմմ.
4 30 Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Միրկ.Սաէն.Ենթ. Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Եմմ.
5 20 Իսկ.Պշկ.Գգկ.Օրթ.Պէլլ.Զնկ.Արվ.Պէպ. Գնտ. Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպգ.Միրկ.
5 15 Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Միրկ.Ենթ.Թրպ. Պէօյ.Մզպ.Եմմ.Ր.Ա.Գվ.
6 — Գապ.Պշկ.Օրթ.Արվ.Պէպ.Ա.Ր.Հս. Միրկ. Ենթ. Գգզ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Եմմ.
7 — Պշկ.Իսկ.Գգկ.Պէլլ.Զնկ.Արվ.Գնտ.Ր.Հս.Գոյմ. Գնլ.Ենթ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Եմմ.
8 30 Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Միրկ.Ենթ. Թրպ. Պէօյ.Մզպ.Եմմ.
9 30 Պշկ.Օրթ.Արվ.Գնտ.Ր.Հս.Պօյ.Գանլ.Ենթ.Պէպ. Թրպ. Պէյ.Մզպ. Եմմ.
10 5 Գապ.Գգկ.Պէլլ.Զնկ.Վեր.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Զպգ. Բշպ.Գգզ.Մզպ.Ր.Ա.Գվ.
10 20 Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Գոյմ.Միրկ.Սաէն. Ենթ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Եմմ.
10 50 Գապ.Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Գնտ. Ա.Ր.Հսը. Գնլ.Միրկ.Ենթ.Բշպ.Գգզ.Պէպ.Եմմ.զացող շշ.ն պիտի հաղորդակցի.
11 10 Իսկ.Գգկ.Պէլլ.Զնկ.Վեր.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ. Բշպ.Գգզ.
11 20 Պշկ.Պէպ.Ր.Հս.Միրկ.Սաէն.Ենթ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ.Եմմահալէ
11 30 Պշկ.Գգկ.Օրթ.Պէլլ.Զնկ.Վեր.Պէպ.
12 15 Պշկ.Օրթ.Գրչ. Արվ. Պէպ.